

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Sayın Mehmet Özhaskeki tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

Gökhan ZEYBEK
İstanbul Milletvekili

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı 2022 Yılı Sayıştay Düzenlilik Denetim Raporu'nda yer alan bulgularda mevzuat hükümleri gereği hem gider gerçekleşmeden Bakanlık bütçesinden İLBANK'a ödemede bulunulmaması hem de aktarılan tutarların geri dönüşlerinin takip edilmesi gerektiği değerlendirilmektedir. Bununla birlikte sayıştay son beş yıldır denetim mekanizmasının kurulmasını istemiştir. Sayıştay raporuna göre:

“2017 yılı sonu itibarıyla Avrupa Birliği katkısı durdurulan projelerin tamamlanabilmesi için ilgili belediyeler tarafından yerine getirilmesi gereken eş finansman yükümlülüklerinin Bakanlıkça karşılanması amacıyla Bakanlık ile İLBANK arasında 09.03.2018 tarihinde protokol yapıldığı görülmüştür. Buna göre, Bakanlık tarafından karşılanan tutar kadar ilgili belediyeler borçlandırılacak ve borçlandırılan tutarların takip ve tahsil işlemleri İLBANK tarafından yapılacaktır.

Protokolün 6'ncı maddesine göre söz konusu projeler kapsamındaki işlere ait ödemelerin yapılabilmesi için gerekli kaynak Bakanlık tarafından İLBANK'a aktarılacak, proje kapsamındaki hakedişler proje yararlanıcısı belediye borçlandırılmak suretiyle bu hesaptan ödenecektir. Protokol gereği, aktarılan tutar kadar belediyelerin borçlandırılması ve geri ödemelerin İLBANK tarafından tahsil edilip Merkez Saymanlığa aktarılması gerekmektedir. Ancak, 2022 yılı sonu itibarıyla İLBANK tarafından Bakanlığa 32.504.838,11 TL aktarıldığı tespit edilmiştir. Diğer bir ifadeyle, Bakanlık İLBANK'a aktarılan tutarın tahsilatını 15.04.2021 tarihine kadar tamamlaması gerekirken henüz 32.504.838,11 TL tahsil edilebilmiştir.

Sonuç olarak, mevzuat hükümleri gereği hem gider gerçekleşmeden Bakanlık bütçesinden İLBANK'a ödemedede bulunulmaması hem de aktarılan tutarların geri dönüşlerinin takip edilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.”

Tablo 2: Dönüşüm Projeleri Özel Hesabı 2022 Yılı Gelirleri

Gelir Türleri	Tutar (TL)	Toplam Gelire Oranı (%)
Çevre Katkı Payı ve İdari Para Cezalarının %50'si	1.909.318.000,00	18,45
İller Bankası A.Ş.'nin Karının %50'si	108.925.507,87	1,05
Hazineye Tescilli Taşınmazların Satışından Elde Edilen Gelirler	7.387.119.664,28	71,38
Tapu ve Kadastro Döner Sermayesinden Aktarılan Tutarlar	282.842.757,09	2,73
Değer Artış Payı Gelirleri	651.335.726,05	6,29
Yapı Kayıt Belgesi Gelirleri	4.597.468,95	0,04
Diğer Gelirler	4.640.323,29	0,04
Toplam	10.348.778.447,53	100,00

Tablo 3: Dönüşüm Projeleri Özel Hesabı 2022 Yılı Giderleri

Gider Türleri	Tutar (TL)	Toplam Gidere Oranı (%)
Belediyelere Yapılan Aktarımlar	2.780.866.178,68	67,64
İller Bankasına Yapılan Aktarımlar	132.477.811,88	3,22
Diğer Kurumlara Yapılan Aktarımlar	311.239.308,54	7,57
Sözleşmeli Personel Giderleri	66.371.792,36	1,61

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Dönüşüm Projeleri Özel Hesabı 2022 Yılı Sayıştay Düzenlilik Denetim Raporu

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı 2022 Sayıştay raporuna göre, belediyelere 2 milyar 780 milyon 866 bin TL, İller Bankası'na 132 milyon 477 bin TL kaynak aktarıldı. 2021 yılında belediyelere 914 milyon 891 bin TL, İller Bankası'na 191 milyon 166 bin TL kaynak aktarılmıştır. Buna göre:

- 1- Bakanlıktan İLBANK'a aktarılan kaynak için muhasebeleştirilme işlemi neden yapılmamıştır ve bakanlık tahsil işlemlerini neden takip etmemiştir?
- 2- Bu dönüşüm projesi kapsamında belediyeler seçilirken hangi kriterler göz önünde tutulmuştur?
- 3- Yerel yönetimlerin bankası olan İLBANK'ın son on yılındaki hibe destekleri hangi belediyelere ne tutarda verilmiştir?